

Állásfoglalás
a sajtó és a politikai pártok képviselőihez, az Országos Audiovizuális Tanácshoz,
valamint az Országos Diszkriminációellenes Tanácshoz
(fordítás román nyelvből)

Az aláíró szervezetek felszólítják a sajtó képviselőit és a politikusokat, hogy hagyjanak fel a nacionalista és sovén tartalmú anyagok megfogalmazásával és közlésével.

1. Az elmúlt héten kialakult politikai válság kapcsán mind a sajtó egyes képviselői mind bizonyos politikusok olyan információkat közöltek és olyan véleményeknek adtak hangot, melyeknek súlyos következményei lehetnek a román társadalomra nézve, mivel interetnikus feszültség keltésére alkalmasak és negatív képet rajzolnak a magyar kisebbségről. A meghatározó véleményformálók, azzal, hogy a nemzeti kisebbségek követeléseit alkotmányellenesnek, államellenesnek, nemzetellenesnek és illegitimnek állították be általános hisztériakeltésre használták a helyzetet. Sajnálatos módon, ez nem egy egyedi eset, hiszen sok olyan esetben előfordul, amikor a Parlament a nemzeti kisebbségek helyzetét tárgyalja, vagy kisebbségi témájú politikai egyeztetések vannak napirenden.

2. Felhívjuk a közvélemény és a véleményformálók figyelmét, hogy a vita tárgyát képező nemzeti kisebbségi jogok rendezését Románia önként vállalta, amikor 1995-ben a nemzeti kisebbségek védelméről szóló Keretegyezményt, majd 2008-ban a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartáját ratifikálta. A vállalt kötelezettségek betartására irányuló, a nemzeti kisebbségek által megfogalmazott bármely igény vagy az ezzel kapcsolatos politikai tárgyalások normálisak egy demokráciában, nem minősíthetők felháborítóknak, állam- vagy alkotmányellenesnek, már csak azért sem mert ezek a rendelkezések Románia Alkotmányának 11. szakasza értelmében a belső jog részét képezik. Ugyanakkor, elmondható, hogy ezek a követelések összhangban vannak az Európa Tanács által megfogalmazott ajánlásokkal is.^{1 2}

3. Megítélésünk szerint a közigazgatási törvény módosításával kapcsolatosan megfogalmazott igények a jogszabálynak az előzetesen ratifikált nemzetközi rendelkezésekkel történő jogharmonizációját célozzák meg, és elfogadhatatlannak tartjuk, hogy a politikai pártok, csak politikai válsághelyzetekben hajlandóak ezekről a témákról vitázni.

4. A jogállamiság elvének alapján szükséges a hatályban levő közigazgatási törvény, valamint más jogszabályok a fent említett, Románia által ratifikált nemzetközi rendelkezésekkel történő összhangba hozása.

5. Az aláíró szervezetek felhívják a politikusokat és a sajtó képviselőinek figyelmét, hogy kezeljék ezt a témakört felelősséggel, továbbá ne szítsanak interetnikus feszültségeket, politikai tökefelhalmozási, vagy nézettség-növelő céllal.

¹ A közigazgatási törvény nyelvhasználati szabályozása esetén az Európa Tanács már 2012-ben javasolta a küszöb levitelét annak értelmében, hogy minél több kisebbségi személy haszonélvezője legyen a rendelkezéseknek.

² Rasszizmus és Intolerancia elleni Európai Bizottság 2014-es jelentése a következő ajánlásokat fogalmazta meg a román állam felé: "csökkentse a feszültséget a többségi és kisebbségi lakosság között, valamint biztosítson egy toleráns hangulatot és lépjen közbe ott, ahol rasszista diskurzusok jelennek meg". Emellett javasolta, hogy "egyenlő bánásmódot biztosítson a nemzeti és regionális szimbólumok használatában, valamint járjon el, amennyiben ezek megszegésre kerülnek"

A politikusoknak továbbá tudniuk kell, hogy a nemzetközi szerződések ratifikálásával Románia egy sor kötelezettség teljesítését vállalta, melyek se nem alkotmányellenesek és nem is sértik az ország érdekeit.

Kérjük továbbá a Nemzeti Audiovizuális Tanácsot, valamint az Országos Diszkriminációellenes Tanácsot, hogy a hatályos törvények alapján hivatalból járjon el a túlkapások ellen. A Nemzeti Audiovizuális Tanács vezetőségének feladata a politikai diskurzus mérséklése és normalizálása ezekben a helyzetekben, az interetnikus feszültségek elharapózásának megállítása érdekében.

A jelen állásfoglalás aláírói a következő független és politikai hovatartozás nélküli civil szervezet:

- **ACCEPT**
- **ActiveWatch**
- **AGFI (Advocacy Group for Freedom of Identity)**
- **CEMO (Civil Elkötelezettség Mozgalom)**
- **Centrul de Inovare Publică**
- **Centrul FILIA**
- **European Network of Legal Experts in Gender Equality**
- **Euroregional Center for Public Initiatives**
- **Institutul pentru Politici Publice**
- **Liga Pro Europa**
- **Societatea Academică din România**

2017. június 26.